

Formation current control system with considering vertical division of administrative work

Mariya Petskovych

The Department of Management and International Business,
Lviv Polytechnic National University,
UKRAINE, Lviv, S. Bandery street 12,
E-mail: mdp@ukr.net

Control is a complicated and large-scaled process. But management of enterprise is impossible without control. Current control deserves special attention, 'cause it's realized directly during economic activity.

Current control system ensures realization effective control, 'cause of interaction of its elements. Formation current control system with considering vertical division of administrative work is appropriate for getting better result. Because on different management levels subjects, objects, goals, methods, means, norms and standards are different.

Managers will get possibility to increase efficiency of control and rationally use available resources if they make current control system which will respond to all characteristics of each level and satisfy requirements to organization of process of control on every management level.

Current control system on different levels are closely associated and interact with each other. Managers of institutional level delegate some their obligation to managers of administrative level and they in turn delegate some part of obligations to managers of technical level.

Feedback is one of main elements of current control system. Control is realized by managers on technical level and all information is transferred to managers of administrative level and after some work this information is transferred to managers of institutional level who accepts all main decisions.

Formation current control system with considering vertical division of administrative work can help to make better control for higher result of economic activity. It's one of the guarantees for making process of high level control.

Формування систем поточного контролювання з урахуванням вертикального поділу управлінської праці

Марія Пецкович

Кафедра менеджменту і міжнародного підприємництва,
Національний університет "Львівська політехніка",
УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,
E-mail: mdp@ukr.net

Розглянуто сутність контролювання діяльності підприємства, а також особливості поточного контролювання. Досліджено основні особливості процесу контролювання на різних рівнях управління. Вивчено основні елементи систем поточного контролювання на кожному з рівнів, а саме: об'єктів, суб'єктів-контролерів, цілей, методів та засобів. Обґрунтовано необхідність формування систем поточного контролювання відповідно кожному рівню управління (інституційному, управлінському та технічному).

Ключові слова – контроль, поточне контролювання, система поточного контролювання, інституційний рівень, управлінський рівень, технічний рівень управління.

I. Вступ

Контролювання є невід'ємним елементом процесу управління підприємством. Про важливість контролю сказано чимало в науковій та навчальній літературі. Контролювання є фундаментальним елементом управлінської діяльності, жодна з функцій менеджменту не може бути розглянута окремо від контролювання. Контроль необхідний для забезпечення досягнення підприємством поставлених цілей, вирішення завдань. Особливість поточного контролювання в тому, що воно здійснюється безпосередньо під час проведення робіт, господарських операцій тощо. Поточне контролювання дає змогу попередити кризові ситуації, а також підтримувати вже досягнутий результат.

Система поточного контролювання забезпечує здійснення ефективного контролю, завдяки взаємодії її складових елементів (суб'єктів, об'єктів, методів, засобів тощо). Проте, для отримання кращого результату контролювання, доцільно формувати системи поточного контролювання з урахуванням вертикального поділу управлінської праці. Адже, на різних рівнях управління різняться, насамперед, суб'єкти та об'єкти контролювання, а також цілі, методи, засоби, норми та нормативи, стандарти. Наприклад, якщо на інституційному рівні пріоритетними є документальні методи контролювання, то на технічному рівні – ті ж методи не будуть ефективними.

II. Основна частина

Класично виділяють три рівні управління: інституційний, управлінський та технічний. Інституційний рівень є найвищим рівнем управління підприємством. Суб'єктами-контролерами системи поточного контролювання є менеджери інституційного рівня, а саме:

керівник підприємства та його безпосередні заступники. Об'єктом контролювання є уся діяльність підприємства в цілому.

Контролювання на інституційному рівні є складним і масштабним процесом. Саме тому менеджери інституційного рівня делегують частину своїх обов'язків менеджерам управлінського рівня, а ті в свою чергу – технічного рівня. Таким чином відбувається взаємодія систем поточного контролювання на різних рівнях управління. Схематично цю взаємодію представлено на рис. 1.

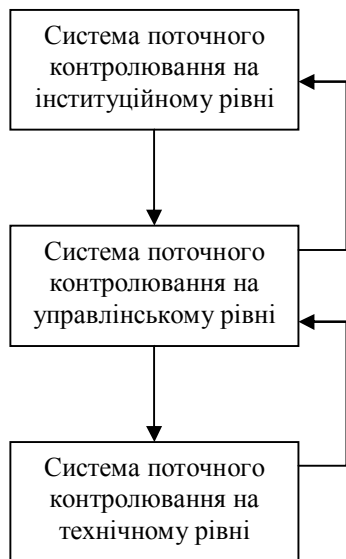

Рис. 1. Взаємодія систем поточного контролювання на різних рівнях управління

Таким чином, на технічному рівні здійснюється контролювання начальниками цехів, бригад тощо, отримана ними інформація передається менеджерам управлінського рівня, і, після обробки, передається на інституційний рівень. На інституційному рівні здійснюється збір та обробка усієї інформації про стан об'єкта контролювання, зміни, можливі відхилення тощо, та приймаються відповідні управлінські рішення.

Однією з основних відмінностей систем поточного контролювання на різних рівнях управління є об'єкт кожної з систем. На інституційному рівні об'єктом системи є уся діяльність підприємства в цілому, на управлінському – діяльність служб, відділів, на технічному – виробничих цехів, дільниць, бригад, тобто виробнича діяльність.

Оскільки об'єкти систем поточного контролювання на різних рівнях управління різняться, відповідно й методи, що застосовуються для контролювання, не можуть бути тими ж самими.

Створивши на кожному рівні управління систему поточного контролювання, яка б відповідала його вимогам та особливостями, менеджери підприємства отримають змогу здійснювати ефективніший та якісніший контроль.

Правильно підібрані методи контролювання рціоналізують його. На інституційному рівні пріоритетними є документальні методи контролювання, на управлінському рівні доцільніше використовувати розрахунково-аналітичні методи контролювання. А на технічному – фактологічні, якщо ж застосувати їх навпаки, то існує ймовірність отримати неповну чи недостовірну інформацію про стан об'єкта контролювання.

Це ж стосується й засобів контролювання, адже, деякі із засобів системи на технічному рівні неможливо застосувати менеджерам управлінського чи інституційного рівня, у зв'язку з відсутністю відповідних кваліфікації та вміння.

Висновок

Як правило, при організації процесу контролювання діяльності підприємства, враховується горизонтальний поділ управлінської діяльності – спеціалізація діяльності. Проте, врахування вертикального поділу є не менш важливим. Адже, на різних рівнях управління різняться усі основні елементи систем поточного контролювання, а саме: об'єкти, суб'єкти-контролери, цілі, методи та засоби. Створивши на кожному рівні систему поточного контролювання, яка буде відповідати усім особливостям кожного рівня та задовольняти вимоги організації процесу контролювання, менеджери отримають змогу підвищити ефективність контролювання та раціональніше використовувати наявні ресурси.

Системи поточного контролювання на різних рівнях тісно пов'язані та взаємодіють. Так як контролювання є складним та масштабним процесом, менеджери інституційного рівня делегують певні свої обов'язки менеджерам управлінського рівня, в межах їх повноважень, а ті, в свою чергу, делегують частину менеджерів технічного рівня. Існує й зворотній зв'язок: на технічному рівні здійснюється контролювання й інформація про стан об'єкта передається менеджерам управлінського рівня, після певної обробки усі інформація передається на інституційний рівень, де й приймаються необхідні управлінські рішення.

Література

- [1] Мескон М.Х. Основы менеджмента / Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф.; пер. с англ. – М.: «Дело», 1992. – 702 с.